

Høringsinnspill fra Juristforbundet

Høring: [Statsbudsjettet 2025 \(kapitler fordelt til justiskomiteen\)](#)

Innspillsdato:

Langtidsplaner for hele justis- og beredskapssektoren

I forbindelse med behandlingen av Meld. St. 5 (2020-2021), Innst. 275 S (2020-2021) vedtok Stortinget følgende (vedtak 729): *Stortinget ber regjeringen innføre en nasjonal langtidsplan for beredskap, som ser beredskapsressursene nasjonalt og regionalt i en sammenheng og legger grunnlaget for konkrete planer for utbedringer.* Dette vedtaket ble forutsatt fulgt opp når Totalberedskapskommisjonens rapport forelå. Ved behandlingen av Meld. St. 15 (2023–2024) Felles verdier – felles ansvar – Styrket innsats for forebygging og bekjempelse av økonomisk kriminalitet fattet Stortinget følgende vedtak 755: *Stortinget ber regjeringen legge til rette for flerårige planer for politiet og komme tilbake i statsbudsjettet for 2025 med forslag om hvordan dette skal gjennomføres.*

Hele justissektoren trenger en langtidsplan. For å sikre balanse i straffesakskjeden og for å håndtere det stadig mer komplekse trusselbildet, inkludert digital kriminalitet som deepfake og hacking. Noe annet vil åpenbart undergrave satsningen også på politiet. Totalberedskapskommisjonen har fremhevet behovet for bedre samordning og koordinering på tvers av sektorer for å håndtere det stadig mer komplekse trusselbildet, inkludert digital kriminalitet som deepfake og hacking. Sivil sektor er samfunnets innenriksforsvar. Det er en grunn til at man har en langtidsplan for forsvaret og det er en grunn til at man ikke planlegger kun for hæren isolert, men sammen med luftforsvaret og marinen. I motsetning til i justissektoren hvor man tradisjonelt har planlagt på denne måten, (altså primært kun for politiet). Å skille mellom “daglig drift” og “beredsskap” i den sikkerhetspolitiske situasjonen landet er i, fremstår som et kunstig skille. Regjeringen ser delvis ut til å erkjenne dette når den skriver at “*ein langsiktig plan for styringa av politiet må innrettast slik at den har ein fleksibilitet for å møte framtida og eit trussel- og tryggleiksbilete i stadig endring. Planen må heile tida kunne tilpassa seg endringar i kriminalitets- og trusselbilete og andre utviklingstrekk i samfunnet, som til dømes den teknologiske utviklinga*”. “Fleksibiliteten” fremstår imidlertid som at man har glemt grunnene til at Stortinget feks. fikk seg forelagt sak om økt bruk av omvendt voldsalarm raskere etter en dyster start på 2024 med en rekke partnerdrap og voldtektsutvalgets utredning. Når vold i nære relasjoner koster samfunnet 93 milliarder årlig burde dette reflekteres bedre i budsjettet for 2025.

Kap. 443 Påtalemyndigheten i politiet

Påtalemyndigheten i politiet fikk i juni i år, en ekstra tildeling på 80 millioner kroner i revidert nasjonalbudsjett, blant annet for å håndtere et hurtigspor for omvendt voldsalarm. Men som nå plutseliger foreslått halvert. Vi har stor forståelse for at det både er faktisk viktig og politisk viktig å signalisere vilje til å bekjempe den kriminaliteten som til enhver tid oppfattes som verst og avsløres i media. Men det er de samme folkene som skal sørge for kvinners og noen menns trygghet både i juni 2024 som i desember 2024. Politijuristene i Juristforbundet oppfatter dette som en “gass og brems-politikk”. Juristforbundet oppfatter i alle fall ikke dette som et uttrykk for den “fleksibiliteten” som departementet beskriver som ønskelig. Og som vel burde være et ønske om å bekjempe alvorlig kriminalitet basert på langsiktig tilnærming samtidig som man sikrer norsk beredskap.

Juristforbundet viser for øvrig til politijuristenes budsjettinnspill..

Kap. 445 Den høyere påtalemyndighet

Juristforbundet mener at det bør gjennomføres en grundigere vurdering av hvilken samfunnsøkonomisk merverdi en ytterligere satsing på påtalemyndigheten kan gi. Dette gjelder særlig i sammenligning med politiet, da ressursene ofte gir større avkastning ved å styrke påtalemyndigheten, *jfr. konklusjonene i NOU 2017:5 En påtalemyndighet for fremtiden*.

De to vedtakene om langtidsplan for politiet og langtidsplan for nasjonal beredskap må som Juristforbundet forutsetter sees i en sammenheng, omfatte hele straffesakskjeden og derfor også inkludere en utvidet analyse av den økonomiske gevinsten ved å satse ytterligere på påtalemyndigheten som grunnlag for fremtidige budsjettvedtak.

Kap. 410 Domstolene

Vi støtter regjeringens satsing på å øke kapasiteten i saker med unge tiltalte i Oslo tingrett og Borgarting lagmannsrett, men påpeker i likhet med Domstolsadministrasjonen at dette er en nasjonal utfordring, da 75 % av slike saker oppstår utenfor Oslo. Vi oppfordrer Stortinget til å utvide satsingen nasjonalt. Sivil sektor er samfunnets innenriksforsvar. For å styrke beredskapen og bekjempelsen av alvorlig kriminalitet må selvfølgelig også domstolenes rolle ses i sammenheng med de utredningene som skal skje basert på stortingsvedtak 729 og 755. For å møte fremtidige utfordringer, inkludert trusler mot samfunnets stabilitet og kompleksiteten i dagens kriminalitetsbilde.

Kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter m.m.

Juristforbundet er glade for at streiken mellom Advokatforeningen og Justisdepartementet ble løst i oktober 2024. Enigheten innebærer en økning i salærsatsen med 50 kroner, samt at det etableres en årlig prisregulering. I tillegg skal det nedsettes et utvalg som skal utrede hele salærordningen. Dette er et viktig skritt for å sikre forutsigbarhet for advokater og bedret rettssikkerhet for innbyggerne, noe som vil ha positive effekter på rettshjelpsordningen fremover. Juristforbundet har merket seg svar på budsjettspørsmål 99 og 94 vedrørende en økning i salærsatsen på henholdsvis 30, 40, 50 og 60 kroner, og endringer i salærforskriften slik at rettshjelpssatsen får et prosentvis tillegg på 100% for arbeid på søn- og helgedager som definert i arbeidsmiljøloven § 10-10 (1), og 50% for kveldsarbeid som definert i arbeidsmiljøloven § 10-11 (1), dersom slikt arbeid er et resultat av at det offentlige legger rettsmøter og/eller avhør til slike tidspunkt. Samt kostnaden av å innføre en slik ordning for fengslingsmøter som gjennomføres i helgene og på helligdager. For mellom 60-95,5 million kroner kan gapet mellom nåværende salærsats og en mer bærekraftig salærsats i tråd med avtalen nås. For litt over 4 millioner kroner vil ellers offentlige myndigheter signalisere at næringsdrivende forsvarere også lever et liv og at helgearbeid også for dem krever sitt.

Kap. 430 kriminalomsorgen

Søknader om elektronisk kontroll i friomsorgen for helgjennomføringssaker, og ved fengslene i delgjennomføringssaker behandles av både jurister og andre. Juristforbundet oppfatter det som en viktig rettsikkerhetsgaranti og forutsetning for at loven følges at vedtak om EK skjer basert på grundige juridiske vurderinger i et komplekst spørsmål.

Forslag merknad: Stortinget ber Regjeringen om å fremlegge en oversikt over hvor stor andel søknader om elektronisk kontroll i friomsorgen for helgjennomføringssaker, og ved fengslene i delgjennomføringssaker som behandles av henholdsvis jurister og ikke-jurister.

Kap. 470 Fri rettshjelp – tilskudd til spesielle rettshjelpstiltak

Manglende rettshjelpstilbud fører til at flere advokater forutsettes å jobbe på dugnad, noe som svekker innbyggernes rettssikkerhet. Det er en direkte sammenheng mellom kutt i rettshjelpstiltak og økt belastning på domstoler, påtalemyndighet og andre etater. Juristforbundet ønsker derfor at de spesielle rettshjelpstiltakene tildeles økte midler

Koordinering med andre stortingskomiteer for økt rettssikkerhet

For å sikre en robust justissektor og opprettholde rettssikkerheten, har Juristforbundet også fremmet konkrete forslag til Utdannings- og forskningskomiteen og Kommunal- og forvaltningskomiteen. Vi oppfordrer Justiskomiteen til å koordinere innsatsen med disse komiteene, da deres arbeid er avgjørende for å møte en samlet sivil sektors fremtidige behov.

Med vennlig hilsen **Sverre Bromander**-president Juristforbundet, **Benedicte Gram-Knutsen**-visepresident Juristforbundet og **André Oktay Dahl**-politisk seniorrådgiver Juristforbundet